

Zidanyň kellesi

Category: Kitapcy, Sözler, Sport we turizm

написано kitapcy | 23 января, 2025

Zidanyň kellesi ZIDANYŇ KELLESI

2006-njy ýylyň 9-njy iýuny. Germaniya. Berlin.

Dünýä kubogyny almak ugrundaky final duşuşugynda Fransiya-Italiýa oýnady.

Kapitan Zidanyň goly bilen Fransiýa 1:0 öñe geçdi. Italýanlar hasaby deñlediler. Oýna goşmaça wagt goşuldy.

Goşmaça wagtyň dowamynda Zidan italiýaly futbolçy Materazzini kellesi bilen süsendigi üçin gyzyl kartotka aldy.

Waka şeýle bolupdy:

Materazzi Zidanyň köýnekçesinden çekýär. Zidan: «Eger köýnekçäme beýle höwes edýän bolsaň, oýundan soñ beräýerin» diýýär.

Materazzin «Bajyňy berseň has gowy bolardy» diýip jogap berýär welin, oýnuň dowamynda öñem sögünç baryny eşdip, gahary gaýnap duran Zidan ony süsüp goýberýär!

Italiýa futbol boýunça dünýäniň çempiony bolandan soñ, fransyz metbugaty «günäni» Zidanyň üstüne eñterdi. Şonsuzam...

Alžirli musulman maşgalanyň oglы Zidan we milli ýygynny toparda oýnaýan garaýagyz fransuz futbolçylar etniki gelip çykyşlary sebäpli birnäçe ýyllap didiwana mündürilen ýagdaýda durdylar. Milletparaz fransuzlar olaryň milli ýygynny toparda oýnamalary bilen ylalaşyp bilenokdylar. Zidanyň kellesi süsmesi olaryň «çyrasyna ýag damdyrdu». Aýtmadyk zatlary galmadı, sport ahlagyny dillerinden düşürmediler.

Zidan futboly taşlady. Telewideniýede çykyş etdi: «Ökünenemok. Ýene bolsa ýene şeýderin».

Häzir... Zidan «Real Madridiň» baş tälimçisi.

Bu sezon UEFA-nyň çempionlar ligasynda eýelemän galan kubogy

galmady!

Düýn... dünýäniň iň gowy futbolçusydy.

Bugün... dünýäniň iň gowy tälimçisi.

Ýogsa-da... Zidan kelle süsmede oñardymy ýa ýalňyşdy?

■ **Başlygym – Demirören**

2016-njy ýylyň 21-nji iýuny.

Fransiýada geçirilen Ýewropanyň çempionatynda Türkiýe Çehiýany 2:0 ýeňendigine garamazdan ýaryşdan çykmalý boldy.

Emma şol günlerde pul futbolyň öňüne geçipdi. Milli ýygyny toparyň futbolçylaryna çempionata gatnaşmaga hukuk gazanan ýagdaylarynda berilýän goşmaça pul sylaglary metbugatyň diline düşüpdi. Futbol däl-de, alynjak pul sylaglarynyň gürrüni gidýärди. Bulam az bolýan ýaly türgenleşik meýdançasynda futbolçylaryň puluň üstünde oňuşman dawalaşandyklary ýazyldy. Goh-galmagal ýetjek derejesine ýetdi, käbir futbolçularыň üstünden düşüp, «watan söýgüsü» çekişmesini başladylar.

Milli ýygyny toparyň ýolbaşçylary kynçylygyň hötdesinden gelip bilmeler, gaýtam käbir futbolcular milli ýygynada alynan, metbugatyň agzyna «iým» edildi!

Aradan aýlar geçdi...

2017-nji ýylyň 5-nji iýuny.

Türkiýe Makedoniýa bilen geçiren futbol duşuşugyndan gaýdyp gelýärkä milli toparyň kapitany Arda Turan «Milliyet» gazetiniň habarçysy Bilal Meşä zäherli sözlerini pürküp, şeýle diýdi:

«Aýt hany, Bilal Meşe, aýt, senem şol ýerdemidiň? Biziň ýanymyz bolup, pul sylagy barada ýazdyňmy? Biz kimddn pul hantama bolduk? Kimden pul sylagyna garaşdyk? Geple, indi, geple. Ynha, olaram şu taýda durkalar aýt! Kim ýazdyrdy bulary saña? Kim aýtdyrda saña bulary, aýt hany. Seni bu uçara mündürenlere-de aýdýaryn. Eşitsinler. Seniň ýaly haramzadany bu uçara mündürenleriň a**-na goýaýyn! Başlygynyam Demirören. Sen futbul federasiýasynyň başlygynyň gazetinden, şeýlemi? Men futboly taşlaryn, ýöne maşgalama, at-abraýyma, mertebäme dil uzatdyrmalaryn. Biz kimden pul dilänmişik? Nä hetdiňe beýle ýalan habarlary ýazýaň! Men gerek bolsa futboly taşlaryn, ýöne

at-abraýyma, mertebäme dil uzatdyrman!..»

Arda Turan şeý diýipdi:

Asyl men kezzaplyga pul sylagyny bermen!

■ Kezzaplyga pul sylagy

Gürrüsiz... Arda Turanyň bu bolşy diýseň ýalňyş hereket.

Ýeri onda, gadyrdan! Materazziniň hiç hili günäsi ýokmy? Ardanyň depesinden eñterilen onlarça ýalan-ýaşryk habarlara garşı onuň gahar-gazabyny pürkmeginde näme geňlärlilik zat bar? Ardanyň nerw damarlaryny şeýlekin derejede kim owup-myçgalap taşlady?

«Pul sylagy» sebäpli stadionlaryň gowrunyň galmagyna kimler sebäp boldy? Ýatdan çykarar ýaly zatmy, bu ýigide «watan dönüğü» tagmasyny urdular.

Ýene «sebäbine» däl-de, «netijesine» serediler we «Arda Turana bu gelişdimi?» diýerler.

«Ardanyň sözlerinde doğruluk ýokundysy ýokmy?» diýip sorajak barmy? Hudaý bersin! Ulalyp oňalmadyk käbir «metbugat işgärleri» ýene galam ujy bulen Ardany linç ederler.

Eýse bilemzokmy, futbolçy bolup bilmedik käbir sport habarçylarynyň ezber futbolyllara garşı duýýan komleksini?

Muňa Türkiye diýýärler. Zehinli adamlary ýok etmek için hilegärçilikli ýaranlyklaryň gurnalýan ýurdy bu.

Futbolçylaryň ruhy ahwallaryny maýyp edip taşlaýan ganly arena!

Ardanyň «günäsi» – Edirnäniň gaýrasyna geçip, dünýä läheňi «Barselonada» futbol oýnamagydyr. Wah! Işı ugruna bolman yzyna dolansa dagy, baý, begenjekler-ä, şowakörler lobisi!

Gynansak-da, erbetligiň ýaranlygy bar futbol habar seriş serişdelerinde. Ynansaňyz, narkotik serişdelerini satmakdan

türmede ýatan adam utanman-uýalman sport ahlagyndan söz açyp bilýär! Käbiri dagy masgara: şolar ýaly derejede elgarmalyga, baknalyga, hantamaçylyga, dileğçilige öwrenşipdir welin, öýüni heklemek üçin çykarjak çykajysynam klubyň başlygyndan soraýar! Hemmesini ýazmaýyn, ýüregiňiz bulanar...

Onsoň bu pohy çykan habarçylyga nädip ynam bolsun? Özünü sylaýan sport işgärleri, žurnalistler, habarçylar näme üçin dymýar? Galplygyň, ýalanyň agalyk sürýän bu hapa ýörelgesinden ýöräp ýadamatylarmy, bizar bolmadylarmy? Çuwal dyzyny haçan sport sahypalaryna batyrarlarka?

Hawa, Ardanyň özünü gorama biçüwi ýalňyş, ýöne ony gahar atyna atlandyran «ýalan-ýaşryklara» gülüp seretmelimi? Başlygy Demirören Erdoganýň öňünde aglap-eňräp, öz isleýän zadyny alýar. Habarçysy başlygy Demiröreniň bar islegini berjayý edensoň milli ýygyndynyň uçaryna mündürilýär. Futbolçy olaryň kirli oýunlaryna taýak somlaýaram welin, ahlaksız bolaýýar!

Hawa, Arda Turan, bulara boýun sunmady. Arda Turan «sürä» goşulmady. Şonuň üçinem...

Gürrüň haçan Arda Turana direlse, bularyň gowuşgynsyz galamy ölüm syrtmagyna öwrülýär. Munuň garşylygyny ýakımsız waka bilen almaly boldular. Emma, bilmeli zat... Zidanyň süsen kellesi ahlak haklylygynyň simwolydyr.

Soner YALÇYN.

«SÖZCÜ» gazeti, 07.06.2017 ý.

Terjime eden: Guwanç MÄMILIÝEW. Sport we turizm